

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

за филолошке гимназије и одељења

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК

РЕШЕЊА

FELVÉTELI TESZT

a nyelvi gimnáziumok és tagozatok részére

MAGYAR NYELVBŐL

JAVÍTÓKULCS

Београд, 2017

1. Kösd össze a fogalmat a definícióval és a megfelelő művel!**4 pont**

Az ódai műfajok csoportjába tartozik, valamely magasztos tárgy, eszme (istenség, haza, igazság, bátorság, szerelem stb.) költői dicsőítése. Felfokozott érzelmi állapot és emelkedett hangvétel jellemzi.	HIMNUSZ	Radnóti Miklós: <i>Himnusz a békéhez</i>
Lírai, drámai és epikai elemeket egyaránt tartalmazó műfaj. Az elbeszélte történet legtöbbször tragikus színezetű. Előadásmódja hézagos, szaggatott, tömör.	BALLADA	Arany János: <i>A walesi bárdok</i>
Rövid, humoros, komikus szépprózai mű. Lényegre törő, pergő, csattanóra kihegyezett. Közelíthet a novellához, de humoros vers is lehet.	HUMORESZK	Karinthy Frigyes: <i>A rossz tanuló felel</i>
Összegyűjtött, válogatott versek csoportja, melyeknek elrendezési elve lehet közös téma, megírásuk időrendje vagy az, hogy valamennyi vers ugyanazon személyhez szól.	VERSCIKLUS	Juhász Gyula: Anna-versek

2.**6 pont**

epikai, epikus

a) regény, kisregény, líra   b) óda, dal, elégia

3. Tükörjáték**6 pont**

A megoldott feladatnak tartalmaznia kell a választott kép 5–8 mondatos leírását, és a kép kiváltotta asszociációkat. A megoldásban szerepeljen az önazonosságtudat, a valóság tükrözésének problémája, a művész énje stb.!

4. Mit gondolsz, Szabó Lőrinc versében is van tükröződés?**5 pont****Értelmezd a verset! Hol található a versben tükröződés? Lehet az álom a tükör?**

... minden kép és költemény,

... Dsuang Dszi álmodja a lepkét,

a lepke őt és mindhármunkat én.

Az álom tükrében Dsuang Dszi lepkéként nézi önmagát, a lepke Dsuang Dsziként, és aki megismeri és megérti az álmot, az is a tükröződés részévé válik. Az álom, a valóság, a művészet és a befogadás párhuzamában kell értelmeznie a verset. A tanuló kreativitását pontozzuk.

5. a) Kösd össze az idézetet a szerző nevével és a mű címével!**5 pont**

Milyen volt szókesége, nem tudom már, De azt tudom, hogy szőkék a mezők, Ha dús kalásszal jó a sárguló nyár. S e szókeségben újra érzem őt.	Juhász Gyula: <i>Milyen volt...</i>
--	--

S a nép, az istenadta nép, Ha oly boldog-e rajt' Mint akarom, s mint a barom, Melyet igába hajt?	Arany János: <i>A walesi bárdok</i>
Bűvölten állt az utca. Egy sovány Akác részegen szíttá be a drága Napfényt, és zöld kontyában tétován Rezdült meg csüggeteg és halovány Tavaszi kincse: egy-két fürt virága.	Tóth Árpád: <i>Körúti hajnal</i>
Csak akkor születtek nagy dolgok, Ha bátrak voltak, akik mertek S ha százszor tudtak bátrak lenni, Százszor bátrak és viharvertek.	Ady Endre: <i>A tűz csiholója</i>
Bolond idő, esős-napos tavasz, kertben, gomblukban kis, színes virágok, az Április egy szerelmes kamasz, telisóhajtja széllal a világot.	Varró Dániel: <i>Maszat-hegyi naptár</i>

b) Keress az idézetekben példát a következő költői képekre, és írd is le őket a vonalra!

3 pont

Megszemélyesítés: **Vak volt a hajnal**

Metafora: **az Április egy szerelmes kamasz**

Alliteráció: **nincs**

6.

6 pont

a) Ez egy későbbi visszaemlékezés, tehát nem az a gyerek a mesélője, aki a nagyapja térdén lovagol, hanem az a felnőtt, akivel gyerekkorában történtek ezek az események.

b) Ez kiderül a szöveg több helyéről is pl: „**Ahogy ismertem (a nagyapámat) neki jó lett volna egykor langyosan, stb.**” (Ahogy ismertem, ma már nem ismerhetem, mert nem él, vagy ahogy ismertem akkor, de most nem tudom, hogy van). „**De ma sem értem, hogy örömeiben miként hagyhatta el az ajkát akár egyszer, ez a lezuhanó kismadár.**” (egyértelmű, hogy a ma az később, ma, már felnőtt fejjel se, értem) „**Azóta sem láttam ilyesmit, némán hahotázni.**” (azóta eltelt az idő, azóta nem láttam, csak akkor). Vagy csak az, hogy múlt idejű az elbeszélés, persze ez nem elég indok, mert történhetett volna tegnap is.

A tanulónak legalább két konkrét szöveghelyre kell hivatkoznia.

7. Hol ér véget a valóság és hol kezdődik a játék?

5 pont

A kép a *Pokémon Go* játék egy pillanatát örökítette meg, lehet, hogy te is játszottál már ezzel a virtuális játékkal. Szerinted biztos, hogy éles határ húzható a valóság és a játék között?

Írd le erről a véleményed!

A véleményformálást egy érintett generációtól várjuk, ezért ennek tartalmaznia kell a személyes tapasztalatokon alapuló élményeket a fikció és valóság közötti átjárhatóságról. Hogyan válhat a virtuális világ valósággá? A sajátos látásmódot kell kiemelnie a tanulónak.

8.

6 pont

Egy tinédzsereknek készült honlapon versenyt hirdettek. A feladat, hogy ajánld kb. 5 mondatban kedvenc filmed/könyved. Pályázz a versenyen, és írd meg a te ajánlód!

A válasz tömör, sűrített, frappáns, érvelő legyen, **tartalmazza az ajánlás gesztusát!**

9.

6 pont

a) Sötétséget: ördög, gonosz varázsló, sárkány, boszorkány stb.

Világosságot: jó tündér, legkisebb királyfi, táltos paripa stb.

b) Csillagok háborúja, Harry Potter, népmesék (hétfejű sárkány vs. legkisebb királyfi), Trónok harca stb.

10.

8 pont

a) szerelmi költemény, szerelmi dal. Elnevezését a virágnyelv szimbolikája (a szeretett kedves virágnevekkel valóilletése) nyomán kapta.

virágének: szerelmi-erotikus témájú népköltészeti alkotás; a költő a szeretett nőt valamilyen virággal azonosítja, metaforikus kép, esetleg szimbólum segítségével fejezi ki érzelmeit, gondolatait. A műköltészet is alkalmazza ezt az eljárást, igazi virágkorát Balassi Bálint költészetében éri el.

b) a vers beszélője a szerelméhez szól, egy nőhöz, aki nem biztos, hogy viszonyozza az érzelmeit

c) ambivalens viszony, nem biztos, hogy a nő teljes odaadással szereti, habár a lírai én teljesen megőrül a nőért, a perzselő pillantásától reszket a csigolyája is. És mivel azt mondja, hogy csaláncsokor a szállása, ez arra is utalhat, hogy nincs maradása, űzi a szerelem, rohan a nő után, nincs nyugalma, mert nem biztos ez a szerelem. A nő pedig jégrozmarin, hideg, nem forrón odaadó vele szemben, stb. Kárhozatának a kirakata, a szenvedésének forrása, oka.

Ez egy antivirágének.

d) szurokviola: a szerelme metaforája, a nő, aki nem egy lágy, szélben hajladozó, jó illatú, gyönyörű, törekeny virágszál, hanem egy vad, sötét, kacérkodó, nem szerény nő. Olyan nő metaforája, akit nem is tudom, miért szeretek, nincs okom rá, de mégis teljesen odavagyok érte.

Jégrozmarin: pl. a jeges, hideg nő metaforája, a visszautasító szerelem, a *nem enged magához közel* szerelem metaforája stb.

11. Oldd meg a versrészlethez kapcsolódó nyelvtani feladatokat!

Nagy lett volna a tudósnak

Az ő tudománya,

De mi haszna, ha kevés volt

A vágott dohánya. (Arany János: A tudós macskája)

a) Írd a pontsorra a vastag betűkkel kiemelt tagmondat alanyát és állítmányát! 3 pont

alany: tudománya..... (1 pont)

állítmány: nagy lett volna..... (2 pont)

b) Határozd meg a kiemelt szavak szófaját és mondatrészi szerepét! 6 pont

(hibátlan válaszáért: 7 (6+1) pont, egyébként minden hibáért egy pont levonás!)

	szófaj	mondatrészi szerep
tudósnak	főnév	Birtokos jelző
kevés	számnév	Állítmány része
vágott	Melléknévi igenév	minőségjelző

12. Írd le a pontsorra azt a szót, amelyik a megadott „nyelvtani egyenletnek” megfelel! **4 pont**

a) **mond** + képző + a többes szám jele + rag: mondatokra, mondásokkal stb.

b) **nagy** + a középfok jele + képző + képző: nagyobbítás, nagyobbító stb.

13. a) Egybe vagy külön kell írni a kiemelt szavakat? Karikázd be a megfelelő választ! **5 pont**

a) Megakarja csinálni.	egybe	<u>külön</u>
b) Ezt a feladatot setudja megoldani.	egybe	<u>külön</u>
c) Pedig megtudta volna tanulni	egybe	<u>külön</u>
d) Nemakarok beszélni róla.	egybe	<u>külön</u>
e) Azután megtudta az igazságot.	<u>egybe</u>	külön

b) Melyik írásmód helyes? Jelöld számokkal! **4 pont**

1 – ha a bal oldali, 2 – ha a jobb oldali, 3 – ha mindkét alak helyes, X – ha egyik sem helyes a sorban!

Bal oldali		Jobb oldali
minnél	2	annál
2-öt	X	tizes
január 8.-án	X	Kérdd meg!
azonban	1	külömböző

14. Bálint Ágnes 1968-ban írta a Szeleburdi család c. kisregényt. Akkor a 16 éves lány kistükröt vitt magával a kirándulásra. Egy mai tizenéves mit vinne magával? Írd le 3-4 mondatban, mit csinálna a mai Jutka a csónakban?

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

a) **TARTALOM** **2 pont**

2 pont: a megfogalmazás ötletes, választékos, színes, megfelel a témának

1 pont: szokványos, közhelyes gondolatsor, de tartalma a témáról szól.

0 pont: nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó, esetleg túlságosan rövid, kifejtetlen. **A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.**

b) NYELVEZET ÉS HELYESÍRÁS**3 pont**

3 pont: Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi, helyesírási szempontból kifogástalan.

2 pont: A fenti szempontok nem érvényesülnek, kisebb helyesírási hibákkal, de eléri a megadott terjedelmet

1 pont: helyenként túl bonyolult, vagy túl egyszerűen fogalmaz, durva helyesírási, mondatszerkesztési hibák

15. a) Írd a megadott szó mellé a megfelelő mássalhangzó-kapcsolódási törvény betűjelét!**4 pont**

kosarakkal	B
beszállni	A
hozta	A
adja	D

b) Jelöld aláhúzással az összeolvadást!**3 pont**

<u>nénje</u>	abba
<u>adja</u>	hozta
anyja	<u>borítsuk</u>

16. Bontsd szócsoportokra a következő szavakat! Jelöld a morfémahatárokat a szokásos módon:

1- szótő, 2- képző, 3- jel, 4-rag! A számsort írd a szó melletti vonalra is!

6 pont

fésülnének 1 2 3 4

kistükröket 1 1 3 4

hajózva 1 2 2

17. Minősítsd a szöveg szavait szófaji szempontból!

a) Hány tagmondból áll a fenti mondat? 4

3 pont

b) Határozd meg a kiemelt szavak mondatrészi szerepét!

7 pont

Két nagy **ladikkal** evezünk föl a Zuhogóhoz eszköz.

Az egyik **ladikban** nagymama ült az elemózsiás **kosarakkal**

↓
helyhatározó.

↓
tárhhatározó.

(Hibátlan válaszáért 7 pont jár, egyébként minden helyes válasz 2 pontot ér!)

18. Összesen hány névmás található az alábbi mondatban, Karikázd be a megfelelő számot!**3 pont**

0 1 2 3 4 5 6 7

Ezt a cseresznyét a mi kertünkben szedtem néhány barátommal együtt.

19. A következőkben egy-egy közmondás jelentését olvashatod. Írd le a közmondást, amelyben szerepeljen a segítségül megadott szó! **4 pont**

Amilyenek a szülők, olyanok a gyerekek is.

alma: **Nem esik messze az alma a fájától**

A gonosz szándékú, másoknak ártani akaró ember sokszor magának árt a legtöbbet.

verem: **Aki másnak vermet ás, maga esik bele**

20. Egészítsd ki magánhangzóval! Hány szót kaphatsz? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

3 pont

T__RT

- a) kilenc
- b) négy
- c) öt
- d) hét
- e) nyolc

tart, tárt, tért, tort, tört, tűrt, túrt